

[https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5\(1\)-35](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5(1)-35)

УДК 330

Анатолій РИБЧУК

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

<https://orcid.org/0000-0002-5130-2442>

e-mail: rav957@ukr.net

Ігор ЖУРБА

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0003-1070-6384>

e-mail: igor.zhurba@ukr.net

Юрій КРАВЧИК

Хмельницький національний університет

e-mail: yurii.kravchuk@khmnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-2780-5605>

ЕВОЛЮЦІЯ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ЛІЗИНГОВИХ ПОСЛУГ

У статті досліджено особливості та проблеми міжнародного лізингу як невід'ємної частини розвитку та стабілізації світової економіки. Виявлено, що формування та розвиток міжнародного ринку лізингових послуг пов'язано не тільки з інтенсивним розвитком виробничої діяльності, але й поділом праці в системі світогосподарських відносин. Проведено аналіз функціонування міжнародного лізингового ринку, що підтверджує його максимальну зручність та гнучкість для розвитку та розширення бізнесу. Показано, що зростання та розширення світових лізингових послуг є закономірним фактом процесів глобалізації та інтеграції як виробництва, так і фінансової сфери. Зазначено, що незважаючи на глобальну економічну кризу лізингова галузь постійно розширюється, а лізингові ринки збільшують масштаби нового бізнесу. Підтверджено, що на сьогодні світовий ринок лізингових послуг успішно долає кризові ситуації у світовій економіці та демонструє значне зростання обсягів споживання лізингових послуг у різних регіонах та країнах світу.

Ключові слова: лізинг, міжнародний лізинг, світовий ринок лізингових послуг, лізингові операції, лізинговий бізнес, лізингові компанії.

Anatoly RYBCHUK

Drohobytsk State Pedagogical University named after Ivan Franko

Igor ZHURBA, Yurii KRAVCHYK

Khmelnyskyi National University

EVOLUTION OF THE INTERNATIONAL MARKET OF LEASING SERVICES

The current stage of the development of the international economy is characterized by the activation of globalization trends, among which one of the most promising forms of international cooperation, which has significant prospects, is international leasing. Today, leasing operations have become an integral part of the development and stabilization of the world economy. The growth and expansion of the global leasing market is a natural fact of the processes of globalization and integration of both production and the financial sphere. If there is a need to modernize the economy, the use of a leasing approach to financing investments plays a significant role. Being one of the most effective types of investment, leasing is widely used in all countries of the world. In developed countries, the total volume of transactions related to leasing has increased 5 times over the past 15 years. Leasing can be attributed to the form of financing investment projects, which has proven itself in global practice as quite effective for enterprises and in general for the deployment of the investment process

The article examines the peculiarities and problems of international leasing as an integral part of the development and stabilization of the world economy. It was revealed that the formation and development of the international market of leasing services is connected not only with the intensive development of production activity, but also with the division of labor in the system of global economic relations. An analysis of the functioning of the international leasing market was conducted, which confirms its maximum convenience and flexibility for business development and expansion. It is shown that the growth and expansion of global leasing services is a natural fact of the processes of globalization and integration of both production and the financial sphere. It is noted that despite the global economic crisis, the leasing industry is constantly expanding, and leasing markets are increasing the scope of new business. It has been confirmed that today the world market of leasing services is successfully overcoming crisis situations in the world economy and demonstrates a significant increase in the consumption of leasing services in various regions and countries of the world.

Key words: leasing, international leasing, world market of leasing services, leasing operations, leasing business, leasing companies.

Постановка проблеми у загальному вигляді

та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Сучасний етап розвитку міжнародної економіки характеризується активізацією глобалізаційних тенденцій, серед яких однією з найбільш перспективних форм міжнародного співробітництва, яка має значні перспективи, є міжнародний лізинг. На сьогодні операції з лізингу стали невід'ємною частиною розвитку та стабілізації світової економіки. Зростання та розширення світового лізингового ринку є закономірним фактом процесів глобалізації та інтеграції як виробництва, так і фінансової сфери. При необхідності модернізації економіки значну роль відіграє використання лізингового підходу до фінансування інвестицій.

Будучи одним із найефективніших видів інвестування, лізинг широко використовується в усіх країнах світу. У розвинених країнах загальний обсяг операцій, пов'язаних із лізингом, за останні 15 років збільшився у 5 разів. Лізинг можна віднести до форми фінансування інвестиційних проєктів, що зарекомендувала себе у світовій практиці як досить ефективна для підприємств та загалом для розгортання інвестиційного процесу [1, с. 351].

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми

Проблемам функціонування ринку лізингових послуг присвячена значна кількість наукових праць зарубіжних вчених, які охоплюють аналіз як теоретичних, так і практичних аспектів лізингової діяльності у різних регіонах світу – В. Ван, П. Герінгер, Б. Дані, М.Інчооглу, Т. Йосиповіч, Б. Леонару, Л. Кларенс, Л. Мільйорато, М. Торсело, А. Фріньяні, С.Хань, Л. Хьюї, П. Шрот. Багато українських дослідників також аналізують тенденції розвитку індустрії міжнародного лізингу в умовах глобальної нестабільності – О. Березовська, Т. Величко, Ю.Волошин, О. Гриценко, А. Дравовський, О. Калівошко, Н. Коваленко, І. Кулиняк, І. Набок, Н. Потриваєва.

Формулювання цілей статті

Метою статті є розкриття генезису міжнародного ринку лізингових послуг.

Виклад основного матеріалу

Формування системи майнових відносин у стародавніх цивілізаціях привело до зародження лізингу, який не існував як самостійне явище упродовж тривалого періоду, окремо від відносин з оренди майна, і лише у XIX ст. відбулося його виокремлення в самостійний економіко-правовий інститут. В історичній та економічній літературі нерідко можна зустріти твердження про те, що лізинг має тисячолітню історію. Дійсно, перші докази оренди датуються приблизно 2000 роком до нашої ери. Це договір оренди у стародавньому шумерському місті Ур. Іншими доказами оренди є родина Мурашу (400-450 рр. до н. е.), відома як лідер на ринку прокатних послуг у Перській Імперії, а також оренда військових кораблів і зброї (напад на Англію норвежців та норманів у 1066 р. н. е.), прокат в середні віки коней, а також спорядження та об'єктів сільського господарства [3, с. 31].

Дослідники історії розвитку лізингу в країнах Заходу відзначають, що поштовхом до широкого застосування лізингу як у Західній Європі, так і у США став швидкий розвиток промисловості та особливо залізничного транспорту. Активна зацікавленість компаній-виробників транспортних засобів у реалізації виробленої ними продукції та фінансових компаній у вигідному вкладенні капіталу привела до того, що фінансові компанії стали купувати транспортні засоби та інше обладнання у певного виробника на прохання експлуатуючих організацій з передачею їх останнім в оренду [2, с. 148].

XIX століття ознаменувалося значним зростанням лізингової діяльності, завдяки збільшенню асортименту орендованого інструменту. Розвиток техніки в сільському господарстві, промисловості і транспорті зробили лізинг більш важливим. У двадцятому столітті оренда набула ще більшого значення, виробники зрозуміли, що знайти кошти на придбання нового обладнання дуже важко, тому оренда визначалася в той період як спосіб володіння як майном, так і технологією. Так, зокрема, телефонна компанія Белла надає свою техніку тільки в оренду. Лізинг автомобіля став частиною повсякденного життя у Сполучених Штатах і Західній Європі. Датою народження лізингу вважається 1954 рік [15, с. 449].

Міжнародний ринок лізингового бізнесу почав формуватися у 80-90-ті роки XIX століття. Згодом почали з'являтися лізингові компанії, у котрих лізинг став основним видом діяльності, а не елементом маркетингової політики. На сьогодні міжнародний ринок лізингових послуг зосереджений у світових економічних центрах: США, Західної Європи та Японії [7, с. 57].

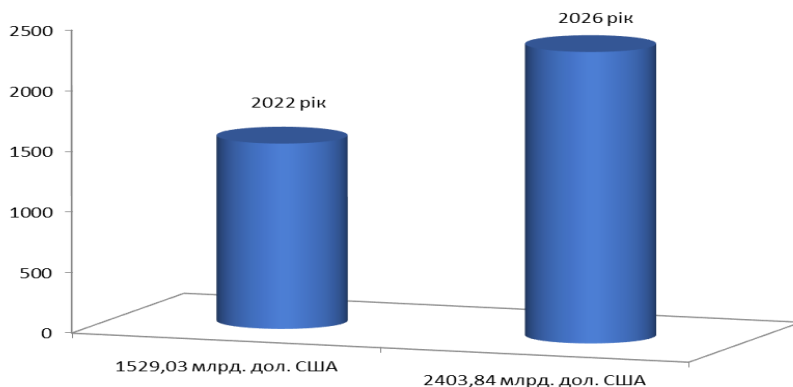

Рис. 1. Прогноз зростання світового ринку лізингових послуг у 2022 та 2026 рр. (млрд. дол. США)

Незважаючи на глобальну економічну нестабільність лізингова галузь постійно розширюється, а лізингові ринки збільшують масштаби нового бізнесу. Прогнозується, що обсяг світового ринку лізингу збільшиться з 1352,88 млрд. дол. США у 2021 році до 1528,03 млрд. дол. США у 2022 році при середньорічному темпі зростання (CAGR) 12,9%. Зростання ринку в основному відбувається завдяки тому, що компанії реорганізують свою діяльність і оговтуються від наслідків COVID-19. У перспективі очікується, що міжнародний ринок лізингу досягне 2403,84 млрд. дол. США у 2026 році при CAGR 12,0% [11].

Поточний стан світового ринку лізингових послуг свідчить про успішне подолання кризових ситуацій у світовій економіці та на даний час демонструє значне зростання обсягів споживання лізингових послуг у різних країнах світу. За оцінками всесвітньо відомої консалтингової компанії White Clarke Group у 2020 році глобальна лізингова індустрія «продемонструвала свою постійну інноваційність та стійкість». Понад 95% світового обсягу припадало на три регіони: Північну Америку, Європу та Азію [19].

Лізинговий ринок Північної Америки (США, Канада, Мексика), як і раніше, залишається найбільшим регіональним ринком лізингових послуг. Його сумарний обсяг у всіх трьох країнах у 2020 році склав 475,4 млрд. дол. США, що на 34,4 млрд. дол. США менше ніж у 2019 році, що було зумовлено спалахом корона вірусу (COVID-19), який спричинив серйозне обмеження на ринку лізингу у 2020 році, оскільки потреба в послугах, що пропонувалися цими установами, знизилася через карантини, запроваджені урядами усіх країн світу. Водночас, частка Північної Америки на світовому ринку лізингових послуг скоротилася у 2020 році порівняно з 2019 роком на 1,4% за рахунок активізації лізингового ринку в інших регіонах світу [11].

Таблиця 1.

Обсяги світового ринку лізингових послуг за регіонами 2016-2020 рр.(млрд. дол. США) [11].

Регіон	2016	2017	2018	2019	2020
Північна Америка	416,8	445,9	460,1	509,8	475,4
Європа	346,3	428,3	427,0	448,0	414,4
Азія	289,9	354,4	350,7	365,9	402,1
Південна Америка	12,9	17,0	14,6	13,9	15,3
Австралія та Нова Зеландія	28,4	31,5	28,5	27,3	26,4
Африка	5,4	5,7	6,2	7,5	4,5
Загалом	1009,8	1228,7	1287,0	1362,4	1338,2

Величина європейських лізингових операцій на світовому ринку у 2020 році також зменшлася на 33,6 млрд. дол. США, а його частка зменшилася на 1,9%.

Річний обсяг лізингових послуг в Азії зріс у 2020 році порівняно з 2019 роком на 36,2 млрд. дол. США (+9,9%). Частка азійських країн на світовому ринку лізингових послуг збільшилася на 3,9 %, за рахунок зростання на ринках Китаю (+11,9%), Південної Кореї (+11,7%) та Тайваню (+11,1%). Так, розширення лізингового ринку у Китаї було забезпечено комплексом факторів, які забезпечували зростання економіки поряд з швидким розвитком ринку обладнання, об'єднаного із сегментом, який здається у лізинг. Це пов'язано з тим, що в Китаї практично не було компаній, які отримали ліцензію на ведення лізингової діяльності, розпочинаючи з 1990-х років до і вступу в СОТ. Ситуація почала змінюватися лише з 2004 року. коли Міністерство фінансів надало дозвіл на ліцензування закордонних інвесторів з метою створення спільних лізингових компаній на території Китаю, а також компаній, зосереджених на лізингу автомобілів. Загалом на сьогодні, галузеве застосування послуг лізингового фінансування характеризується збільшенням ринкової частки предметів лізингу загального призначення та зростаючою спеціалізацією лізингових компаній [5, с. 7].

Серед латиноамериканських країн лізингові операції здійснюють кілька основних держав – Мексика, Колумбія, Чилі, Бразилія, Перу та Пуерто-Ріко (обсяги національних лізингових ринків у 2020 році склали відповідно – 6,6, 6,4, 3,6, 3,4, 1,2, 1.1 млрд. дол. США). Значне зростання було відзначено на колумбійському лізинговому ринку, що збільшило обсяг нових лізингових угод на 87 % у 2020 році. На розвиток ринку лізингу в цьому регіоні істотний вплив здійснюють нові тенденції у розвитку його банківського сектора. Так, відбувається зменшення частки банків США та збільшення європейських і китайських, перші знизили свою присутність у 2019 році із 15 до 11 %, а банки Євросоюзу, навпаки, збільшили свою частку ринку з 18 до 28%. Велика участь на ринку залишається за місцевими банками, зокрема у Бразилії упродовж останніх років лізинг поступається місцем іншим видам кредитування. Серед найбільш популярних на ринку були машини та обладнання – 43,8 % від загального обсягу, транспортні засоби – 23,9 %, літаки – 17,4% та інші види товарів – 15,0% [9].

На Африку припадає 0,7-1,0 % світового ринку лізингу. Чотири африканські країни увійшли до рейтингу топ-50: Єгипет, Нігерія, Марокко та ПАР. Африканська лізингова галузь знаходиться ще в зародковому стані. Південно-Африканська Республіка посідає 32-е місце у топ-50 країн із незначним обсягом фінансування - 1,95 млрд. дол. США у 2020 році.

Упродовж останнього десятиріччя США залишалися найбільшим національним лізинговим ринком (у 2020 році річний обсяг склав - 440,4 млрд. дол. США), що менше на 7,0% порівняно з 2019 роком внаслідок глобальної пандемії. Загальне проникнення лізингу досить значне - 22,0%. Китай у 2020 роком був другим за обсягом національним ринком лізингових послуг, який продемонстрував зростання на 11,94% (до 300,2 млрд. дол. США). При цьому загальне проникнення лізингу на міжнародний ринок невелика - 9,4%. Великобританія - третій за обсягом національний ринок лізингових послуг (83,4 млрд. дол. США у 2020 році, що на 19,7 % нижче, чим у 2019 році.). Проникнення лізингу ринку дуже високе - 28,4% [11].

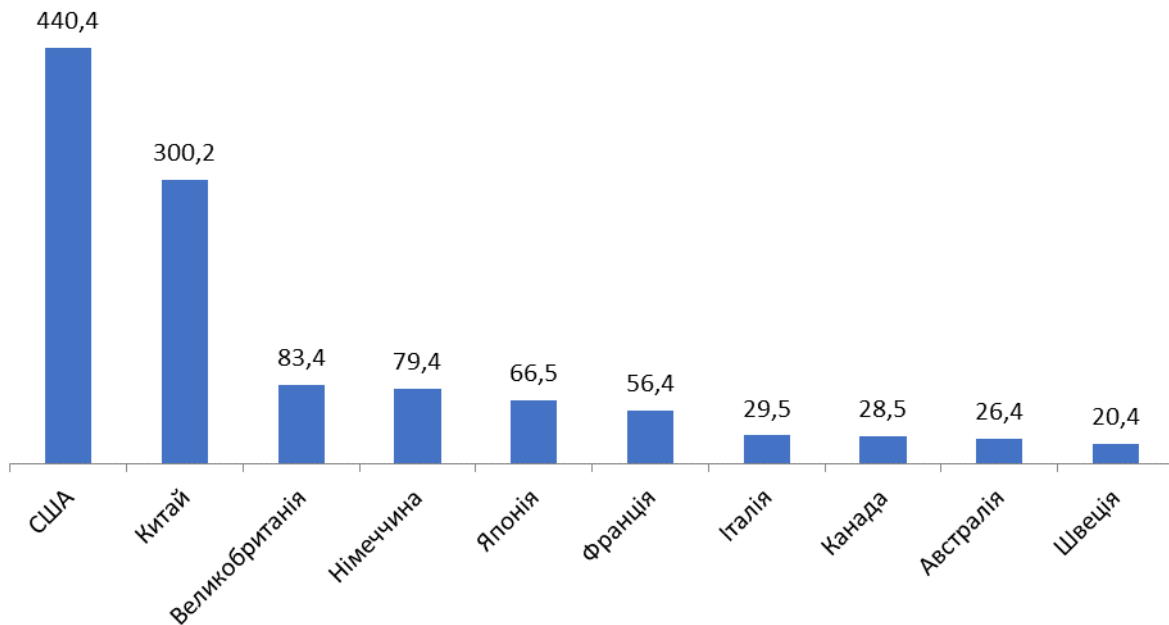

Рис. 1. Обсяги лізингових угод ТОП-10 країн світу в 2020 році (млрд. дол. США) [19].

Сектор лізингу у Німеччині є одним із найрозвиненіших у світі, а купівля на виплат техніки і обладнання займає другорядну роль і становить лише 12% від загального обсягу фінансування техніки, фінансування в лізинг - 50%, на операційний лізинг припадає 38%. Останнім часом частка лізингу як інструменту фінансування інвестицій збільшилась у секторі лізингу обладнання та будівельної техніки. Транспортні засоби залишаються головним сектором лізингу в німецькій економіці (72%), наступні - техніка та машини, офісне обладнання та інформаційні технології. Лізинг у виробництві та на транспорті становить понад 65% від загального обсягу лізингу в країні. Німеччина у 2020 році зайняла четверте місце за величиною національного ринку лізингових послуг з річним обсягом у 79,8 млрд. дол. США, що нижче, чим у 2019 році. Рівень проникнення лізингу на ринок досить значний - 16,2% [17].

П'ятий за величиною лізингових послуг національний ринок Японії скоротився у 2020 році порівняно з 2019 роком на 14,2% (до 66,5 млрд. дол.). Загальне проникнення лізингу невелике - 5,1%. Ринок цієї країни є другим за величиною Азії після Китаю. Лізинг у Японії почав розвиватися з 1963 року, коли була створена перша японська лізингова компанія "Japan Leasing Corporation". Упродовж 1968-1974 років. кількість нових компаній зросла до 20, а обсяги лізингу збільшилися майже вдсятеро, а наприкінці 80-х років чисельність членів вищевказаної асоціації становила понад 280. У Японії лізингові контракти укладаються між лізингодавцями та лізингоодержувачами без жорсткого законодавчого регулювання. Японські лізингові компанії є одними з найбільших у світі, наприклад Orix Corporation, яка щорічно укладає нових лізингових договорів на суму, що перевищує 10 млрд. дол. США., а Japan Leasing Corporation - найбільша у світі за показником щорічного обсягу нового лізингового бізнесу.

Лідерами з проникнення лізингу на міжнародний ринок є Австралія - 40% і Канада - 38%. Ринок лізингу Австралії виконує важливу функцію щодо підтримки та розвитку економіки держави та є перевіреним методом фінансування обладнання і транспортних засобів. У країні функціонує потужна асоціація - AFIA. Австралія займає восьме місце серед 50 провідних країн з новим обсягом бізнесу у розмірі 27,3 млрд. дол. США (станом на 2019 рік), що складає 2% світового обсягу [11].

На сьогодні ринок лізингових послуг один із найбільш динамічних та агресивно зростаючих. У США із суми капітальних вкладень у машини та устаткування частку лізингу припадає близько 25-30%, в Англії, Франції, Швеції, Іспанії - 13-17%, Італії, Голландії - 12-14%, Австрії, Данії, Норвегії, Японії - 7- 10%. Лідерами є навіть Австралія, ще у Австралії понад 30% капітальних вкладень у виробництво здійснюється у формі лізингу.

У країнах Західної Європи розвиток лізингових компаній стримувався через неоднозначність та невизначеність їхнього правового статусу з позицій цивільного, торговельного та податкового законодавства. Тільки після ухвалення законодавства у сфері лізингової діяльності та закріплення правового статусу лізингових угод спостерігається активне зростання ринку лізингових послуг у країнах Європи. Введення податкових пільг у 1970 р. у Великій Британії також викликало там бурхливе зростання лізингових операцій [6, с. 14].

Міжнародний фінансовий лізинг зазвичай розглядають як джерело фінансування, і як інвестиційний інструмент. Враховуючи позитивні аспекти міжнародного лізингу, слід зазначити і його недоліки. До таких, наприклад, належать валютні ризики. Існує кілька методів управління валютними ризиками. Також можуть мати місце політичний та юридичний ризики. За системою підрахунку заборгованостей МВФ фінансові зобов'язання з лізингу не беруться до уваги щодо розміру зовнішнього боргу країни, тому лізинг активно підтримується із боку урядів як розвинених, так і країн, що розвиваються [15, с. 449].

Головними міжнародними лізинговими компаніями є великі транснаціональні корпорації - Enterprise Holdings Inc, Berkshire Hathaway Inc., McDonald's, Daimler AG, LeasePlan Corporation N.V., General Electric Company, United Rentals Inc, Koninklijke Ahold Delhaize N.V, Tokyo Century і Ford Motor Co., Barclays, BNP Paribas, Societe Generale, Група Світового банку, Європейський банк реконструкції та розвитку. Лізингові компанії менш розвинених країн звертаються за фінансуванням до банків розвинених країн (США, Німеччини, Великобританії) [4, с. 66]. Угоди міжнародного лізингу фінансуються конгломератом Citicorp, який є одночасно і банком, і лізинговою компанією. Серед найбільших транснаціональних банків, що фінансують угоди міжнародного лізингу, знаходяться японські та англійські банки (Bank of Tokyo, Dai-Ichu Kangyo Bank, Barclays, HSBC) [1, с. 351].

При аналізі показників проникнення лізингу в економіку країни зазвичай використовують дві методики. За першою визначається рівень проникнення лізингу в інвестиції найбільших країн, який кількісно представлений у табл. 2

Таблиця 2

Рівень проникнення провідних країн світу на ринок лізингу обладнання у 2016-2020 рр. (%)

Країни	2016	2017	2018	2019	2020
США	21,5	21,6	21,5	22,0	22,0
Японія	5,7	5,3	5,2	5,7	5,1
Німеччина	17,0	17,2	15,9	18,1	16,2
Південна Корея	9,1	8,9	9,6	9,0	9,0
Великобританія	33,7	32,4	32,9	33,4	28,4
Франція	15,3	16,1	16,9	17,4	17,5
Італія	14,1	15,2	16,1	14,6	13,4
Канада	32,0	38,0	39,0	36,0	42,0
Австралія	40,0	40,0	40,0	39,0	-
Швеція	26,0	27,1	22,4	22,8	22,3

Друга методика визначає рівень проникнення за допомогою іншого показника, а саме відношення обсягу нового бізнесу у лізингу до ВВП країни, який є більш надійним та достовірним, ніж рівень інвестицій. Останній показник визначається у різних країнах по-своєму. За рівнем проникнення у ВВП лідируючі положення займають такі країни, як Естонія (5,58%), Литва (4,99%), Швеція (4,65%). За питомою вагою обсягу нового бізнесу понад 70% припадає на приватні організації, а решта – на фізичні особи та підприємства державного сектора, зокрема, на прокат автомобілів.

Сучасні умови функціонування світового господарства відрізняються високим рівнем ризику та невизначеності, викликаним глобалізацією ринків, ускладненням технологічних систем у всіх сферах, посиленням конкуренції, зростанням соціальної та фінансової напруженості. Усе це зумовлює необхідність впровадження нових інноваційних способів оновлення та вдосконалення основного капіталу у різних галузях діяльності. Одним із затребуваних інструментів стає лізинг, що поєднує елементи зовнішньоторговельних, кредитних та інвестиційних операцій. Переваги лізингового механізму, такі як податкові пільги, створили можливість своєчасного оновлення виробництва гнучкість графіків платежів, простота обліку, заходи державної підтримки дозволили лізинговим. угод завоювати лідируючі позиції серед інвестиційних продуктів у світовій економіці [1, с. 351].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Таким чином, на рубежі XX і XXI століть кількість лізингових операцій у багатьох країнах світу значно зросла. Розвиток світового ринку лізингу пов'язаний не тільки з інтенсифікацією виробничої діяльності, але й з міжнародним поділом праці у світовій економіці, які у умовах глобалізації дають можливість забезпечувати лізингові процеси необхідними ресурсами з іноземних джерел. Останнє десятиліття можна охарактеризувати значним обсягом пропонувананих лізингових рішень та загостренням конкуренції між лізинговими компаніями. У різних регіонах світу можна виділити низку тенденцій, що сформувалися під впливом останньої світової фінансової кризи. По-перше, у Північноамериканському

регіоні інтенсифікувалася лізингова діяльність, що виявилось у появі нових лізингових продуктів, наприклад, мультиблдингу, мета якого - знайти найбільш вигідні умови на основі аналізу пропозицій різних лізингових компаній. По-друге, у Латинській Америці відбувся процес об'єднання лізингових компаній із банками, і по-третє, на ринку Азійсько-Тихоокеанського регіону новою тенденцією стала лібералізація лізингового законодавства. Аналіз світових лізингових ринків показує, що лізингові операції стають невід'ємною частиною економіки багатьох країн., що робить його максимально зручним та гнучким інструментом розвитку та розширення бізнесу.

Література

1. Волошин Ю.О. Legal globalization and interstate integration as a leading factor of the formation of state security and sovereignty. Atlantic Press. 2nd International Conference on Social, Economic and Academic Leadership . – 2018, № 11. – P. 351-358.
2. Гриценко О. С. Суть лізингу, оренди: можливості і переваги / О. С. Гриценко, О. М. Саченко, О. О. Клименко, В.П. Власюк // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин. 2019. – №40. – С.146-155.
3. Коваленко Н. Тенденції розвитку лізингу: світовий досвід і реалії в Україні / Н. Коваленко, Ю. Човнюк // Банківська справа, 2019. – № 6. – С. 29-32.
4. Калівошко О.М. Оцінка сучасного стану лізингових компаній як інституту інфраструктури фінансово-кредитного ринку / О.М. Калівошко // Економіка та держава. 2019. – № 4. – С. 63-68.
5. Набок І.І. Місце і роль Китаю на міжнародній арені в контексті глобалізації світогосподарських відносин/ І.І. Набок, І.С. Дзигаленко // Причорноморські економічні студії. 2017 – Вип.17 – С. 6-10
6. Нікончук М. М. Правовий статус лізингової компанії на ринку фінансових послуг / М. М. Нікончук // Економіка. Фінанси. Право. – 2020. – № 11(3). – С. 13-15.
7. Потриваєва Н. В. Історичні аспекти зарубіжного досвіду розвитку лізингових відносин / Н. В. Потриваєва, І. В. Агеєнко // Modern economics. 2017. – № 2. – С. 55-59.
8. Bina Era Dani, Gunarto, Mahmutarom. Factors affecting deviations in leasing practices towards the principles of agreement law. International Journal of Business, Economics and Law. 2017. – Vol. 14. – Issue 5. – P. 161-168.
9. Bloomberg «Biden Signs Lend-Lease Act to Speed Weapons Delivery to Ukraine» URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-05-09/biden-signs-lendlease-act-to-speed-weapons-delivery-to-ukraine>.
10. Clarence Leung, Brian Leonard, Lim Maan Huey. Asset Finance and Leasing. URL: <http://www.pwc.com/sg/en/tax-symposium/assets/gtsa-assetfinance.pdf>
11. Global Leasing Report / White Clarke Group. 2021 URL: <https://www.whiteclarkgroup.com/2021> .
12. Han S., Wang W. An overview of the development of the financial leasing law in China. Uniform Law Review. 2011. Vol. 16. Is. 1–2. Pp. 241–270. <https://doi.org/10.1093/ulr/16.1-2.241>.
13. Inceoğlu M. M., Başoğlu B. (2011) Financial leasing in Turkey in light of recent developments. Uniform Law Review. 2011. Vol. 16. Is. 1–2. Pp. 415–435. <https://doi.org/10.1093/ulr/16.1-2.415>.
14. Josipović T., Wang W. (2011) Financial leasing in Croatia. Uniform Law Review. 2011. Vol. 16. Is. 1–2. Pp. 271–289. <https://doi.org/10.1093/ulr/16.1-2.271>.
15. Schroth P. W. (2011) Financial leasing of equipment in the law of the United States. Uniform Law Review. 2011. Vol. 16. Is. 1–2. Pp. 437–467. <https://doi.org/10.1093/ulr/16.1-2.437>.
16. LeasingfinancinginGermany.URL:<https://www.bundesbank.de/resource/blob/622314/ccff4f6f8cbd50e685016e3014060497/mL/2021-07-leasing-financing-germanydata.pdf>.
17. Migliorato L. (2017) Leasing business in Europe up 10% in H1 2017. The Journal for Asset Finance Leasing Life. 2017
18. Unidroit's legislative work designed to promote leasing internationally. URL:<http://world-leasing-yearbook.com/wp-content/uploads/2018/09/Unidroit-PDF>.
19. White Clarke Global Leasing Report 2021 // London Financial Group [Електронний ресурс]. –URL: <http://www.whiteclarkgroup.com>

References

1. Voloshyn Yu.O. (2018) Legal globalization and interstate integration as a leading factor in the formation of state security and sovereignty. Atlantic Press. 2nd International Conference on Social, Economic and Academic Leadership. – 2018, No. 11. – P. 351-358.
2. Hrytsenko O. S. (2019) The essence of leasing, renting: opportunities and advantages / O. S. Hrytsenko, O. M. Sachenko, O. O. Klymenko, V.P. Vlasjuk // Ways to increase the efficiency of construction in the conditions of the formation of market relations. – 2019, No. 40. –P.146-155. [In Ukraine].
3. N. Kovalenko. (2019) Tendencies of leasing development: world experience and realities in Ukraine / N. Kovalenko, Yu. Chovnyuk // Bankivska sprava, 2019. No. 6. – P. 29-32. [In Ukraine].
4. Kalivoshko O.M. (2019) Assessment of the current state of leasing companies as an institution of the infrastructure of the financial and credit market / O.M. Kalivoshko // Economy and state. 2019. No. 4. – P. 63-68. [In Ukraine].

5. Nabok I.I. (2017) The place and role of China in the international arena in the context of the globalization of world economic relations/ I.I. Nabok, I.S. Dzygalenko // *Black Sea Economic Studies*. 2017, Issue 17. – P. 6-10. .[In Ukraine].
6. Nikonchuk M. M. (2020) Legal status of a leasing company on the market of financial services / M. M. Nikonchuk // *Economics. Finances. Right*. – 2020. No. 11(3). – P. 13-15. .[In Ukraine].
7. Potrievaeva N. V. (2019) Historical aspects of foreign experience in the development of leasing relations / N. V. Potrievaeva, I. V. Ageyenko // *Modern economics*. 2017, No. 2. – P. 55-59. .[In Ukraine].
8. Bina Era Dani, Gunarto, Mahmutarom. (2017) Factors affecting deviations in leasing practices towards the principles of agreement law. *International Journal of Business, Economics and Law*. 2017. Vol. 14. □ Issue 5. – R. 161-168.
9. Bloomberg "Biden Signs Lend-Lease Act to Speed Weapons Delivery to Ukraine" URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-05-09/biden-signs-lendlease-act-to-speed-weapons-delivery-to-ukraine>.
10. Clarence Leung, Brian Leonard, Lim Maan Huey. *Asset Finance and Leasing*. URL: <http://www.pwc.com/sg/en/tax-symposium/assets/gtsa-assetfinlease.pdf>
11. *Global Leasing Report / White Clarke Group*. 2021 URL: <https://www.whiteclarkgroup.com/2021>.
12. Han S., Wang W. (2011) An overview of the development of the financial leasing law in China. *Uniform Law Review*. 2011. Vol. 16. Is. 1–2. pp. 241–270. <https://doi.org/10.1093/ulr/16.1-2.241>.
13. Inceoğlu M. M., Başoğlu B. (2011) Financial leasing in Turkey in light of recent developments. *Uniform Law Review*. 2011. Vol. 16. Is. 1–2. Pp. 415–435. <https://doi.org/10.1093/ulr/16.1-2.415>.
14. Josipović T., Wang W. (2011) Financial leasing in Croatia. *Uniform Law Review*. 2011. Vol. 16. Is. 1–2. Pp. 271–289. <https://doi.org/10.1093/ulr/16.1-2.271>.
15. Schroth P. W. (2011) Financial leasing of equipment in the law of the United States. *Uniform Law Review*. 2011. Vol. 16. Is. 1–2. Pp. 437–467. <https://doi.org/10.1093/ulr/16.1-2.437>.
16. *Leasing financing in Germany*. URL: <https://www.bundesbank.de/resource/blob/622314/ccff4f6f8cbd50e685016e3014060497/mL/2021-07-leasing-financing-germanydata.pdf>.
17. Migliorato L. (2017) Leasing business in Europe up 10% in H1 2017. *The Journal for Asset Finance Leasing Life*. 2017
18. Unidroit's legislative work designed to promote leasing internationally. URL: <http://world-leasing-yearbook.com/wp-content/uploads/2018/09/Unidroit-PDF>.
19. *White Clarke Global Leasing Report 2021* // London Financial Group [Електроний ресурс]. –URL: <http://www.whiteclarkgroup.com>